

Sémantika pojmov zo slovných základov ekologický a environmentálny

Významovo a taktiež gramaticky nesprávnu interpretáciu slov a slovných spojení ekológ, ekologický, poriadok životného prostredia, denník, či protokol životného prostredia v súvislosti s činnosťou výboru SMF, ktorý sa zaoberá problematikou prevzatou z dielne CIE FIM je potrebné používať sémanticky správne.

Analýza pojmov:

- *Ekológia a environmentalistika ako rôzne vedné disciplíny*
- *Rozdiel medzi termínmi, potreba spresnenia terminológie*

EKOLÓGIA – definície:

Logos = slovo, oikos = domov

Prenesene: „hospodárstvo prírody“

Vedná disciplína skúmajúca vzťahy medzi živými organizmami navzájom alebo ich životným prostredím.

Veda skúmajúca vzťahy organizmov k ich vonkajšiemu prostrediu a vzťahy organizmov navzájom, vrátane človeka, resp. zákonitosti platiace v ekosystémoch.

ENVIRONMENTALISTIKA

Interdisciplinárna náuka o ŽP, nazývaná aj technológiou ŽP.

Interdisciplinárna náuka o ŽP človeka.

Starostlivosť o ŽP s cieľom zachovať alebo zlepšiť jeho kvalitu s ohľadom na všetky organizmy

Súbor množstva koncepčných, organizačných, investičných, výchovno-vzdelávacích opatrení zameraných na prevenciu, znižovanie devastácie ŽP a zlepšovanie kvality ŽP vychádzajúc z poznatkov ekológie a ďalších vedeckých odborov.

Veda zaoberajúca sa vzťahmi a procesmi medzi ľudskou činnosťou a prostredím, v ktorom sa realizuje, so zreteľom na človeka a ostatné organizmy

Ekológia – biologická veda

Environmentalistika – technická, špeciálna technická disciplína

Konsenzus:

Environmentalistika je jednoznačne multidisciplinárny odbor zameraný na:

- Environmentálne hodnotenie antropogénnych činností súvisiacich so spotrebou zdrojov, výrobou produktov a vnášaním nežiaducich produktov výroby a spotreby do ŽP.
- Návrhy riešení minimalizácie negatívnych dopadov týchto činností na ŽP (prevencia)
- Riešenie existujúceho alebo nevyhnutne vznikajúceho znečistenia

Ochrana ŽP ako súčasť starostlivosti o ŽP:

Starostlivosť o ŽP = environmentalistika (ak cieľom je zachovať alebo zlepšiť stav ŽP s ohľadom na všetky organizmy vrátane človeka)

Starostlivosť o ŽP = ochrana + trvalo udržateľný rozvoj ŽP

- Ochrana ŽP: predchádzanie znečisteniu a poškodeniu ŽP, obmedzovanie a odstraňovanie znečistenia
- Trvalo udržateľný rozvoj ŽP je definovaný antropogénnymi zásahmi do ŽP zároveň s udržateľnou hranicou ochrany ŽP. Cieľavedomá ľudská činnosť zameraná na optimalizáciu prírodných aj umelých zložiek krajiny (urbanizmus, stavebná činnosť, územné plánovanie, hospodársko-technické úpravy pozemkov, meliorácie, protipovodňové úpravy, rekultivácie, ozeleňovanie...)

>> Použitie názvu "**environmentálna výchova**" sa považuje za širokospektrálne, zahŕňajúce obsahovo, metodicky aj didakticky poznatky z iných aplikovaných a spoločenskovedných odborov.

Ciele environmentálnej výchovy:

- Vytvoriť nové vzory správania sa jednotlivcov, skupín a spoločností vo vzťahu k životnému prostrediu.
- Poskytnúť každému možnosť získať vedomosti, hodnoty a schopnosti, potrebné pre ochranu životného prostredia.
- Podporiť vedomie starostlivosti o hospodárske, sociálne, politické a ekologické súvislosti v mestách a na vidieku.

Poznámka:

Tieto ciele sú identické s cieľmi, funkciou a edukačným zameraním „Environmentálneho výboru SMF“

Environmentálne vedomie

pod týmto pojmom rozumieme poznatky a informácie:

- o aktuálnom stave životného prostredia,
- o environmentálnych problémoch,
- o ekologických a environmentálnych trendoch, a tiež
- o tradíciách týkajúcich sa otázok životného prostredia.

Environmentálne uvedomenie

je vnímanie stavu životného prostredia a tomu zodpovedajúce konanie človeka v jeho prospech.

Obidva tieto pojmy spolu úzko súvisia a dopĺňajú sa. Zatiaľ čo environmentálne vedomie odzrkadľuje vedomosti, environmentálne uvedomenie schopnosť tieto vedomosti aplikovať v bežnom živote, v správaní a konaní voči okoliu. Pretože ako naznačuje slovo „environmentálny“, nestačí len myslieť a konať v danej chvíli, ale je potrebné zohľadniť aj možné následky.

Na základe uvedeného je potrebné používať obsahovo správne výrazy:

aktuálny výraz
Environmentálny výbor SMF (EV SMF)
environmentálny komisár (EK)
environmentálne predpisy
environmentálny protokol
environmentálny denník
environmentálna podložka